

Maan kasvukunnon hoito Saarimaan tilalla

Jussi K. Niemistö
Maanviljelijä
Laihia
28.3.2017

Saarimaan tila

- Kasvinviljelytila
- Peltoa 78 ha, josta 10 ha vuokrattua
- Kasvit; ohra, kaura, vähän ruista
- Maalajit; HHT, urpasavi, Mm, joissakin kumpareissa hsHHT
- Pellot salaojitettu – säätösalaajitus
- Peruskalkitus hoidettu
- Kali- ja hivenpuutteita

Kuva Jukka Rajala

Miksi maan hoitoa?

- Olsenin kirja: Multa elää
  - herätti ajattelemaan maata ja maan kuntoa sekä kyntöanturaa
- Steve Jobs
  - Ajattele toisin
- Maa viljelijän tärkein tuotantoväline
  - hoidettava hyvin, jotta tuottaa hyvin

Esityksen sisältö

- Kasvukunnon haasteita
- Kuivatus - täydennysojitus
- Maan rakenne
- Traktorit työn mukaan
- Kyntö - jankkurointi jankkuriterällä
- Kylvömuokkaus ja äes
- Kylvö ja kylvökone sekä ruiskutus
- Aluskasvit
- Tulokset

Hyvin kasvaa

Hyväkuntoisessa maassa

Kuvat Jukka Rajala

Kasvukunnossa haasteita

Raskaampaa ja vähämultaisempaa maata kumpareella

Kuvat Jukka Rajala

Herkästi tiivistyvää

Kuvat Jukka Rajala

Muruista maata
Lierojakin löytyy

Kuvat Jukka Rajala

Multamaalla muruista, mutta vesi imeytyy hitaasti

Kuvat Jukka Rajala

Hyväkuntoinen lohko - pääosin

Kuva Jukka Rajala

Tiivistynyttä maata
-Liittymän läheisyydessä

Muruista maata
Lieroja

Tiivistynyt maa
ei läpäise vettä

Hyvärakenteinen
maa läpäisee veden

Lohkolta löytyy
raskaampaa maata

Kuvat Jukka Rajala

Raskaampi maalaji
-Märkää
-Oljet eivät lahoa
vaan mätänevät

Kasvukunnon hoidon haasteita

- Yksipuolinen viljanviljely
- Jokavuotinen kyntö
- Kuivatus; pintavedet, salaojituksen riittävyys
- Maan rakenne
  - Kyntöanturan välttäminen/kuohkeuttaminen
  - Ruokamultakerroksen mururakenne
  - Multamailla riittävän vedenläpäisykyvyn säilyttäminen

Kuivatuksen parantamista tarvitaan

-Täydennyssalaojitus

Keväällä kylvöjen jälkeen
Syksyllä puinnin jälkeen
v. 2016 ojitettu 2000 m

Kylvön jälkeen ojitettu
kaista joudutaan
puimaan myöhemmin

Kuvat Jukka Rajala

Täydennysojitustarpeen toteaminen

- Keväällä
  - Lumen sulamisen aikaan painanteet näkyvissä
  - Lohko kuivuu hitaasti
  - Lohkolla märempiä kohtia – väriero
  - Kosteampia kohtia äestettäessä ja kylvettäessä
- Syksyllä
  - Erot puimurin painumisessa
  - Märät kohdat routaantuvat hitaammin

=> Ajo traktorilla, kun vähän routaa

Salaoja-aura

Itse suunniteltu
Itse tehty

Tehty v. 1976
MF185 perään

Kuvat Jukka Rajala

Kapea – vain 50 mm putki sopii
Kevyt vetää, säästää soraa
Ojitussyvyys +/-70 cm

Parannuksia salaoja-auraan

Kuva Jukka Rajala

Kultivaattorin piikki
-murtaa maan
-vähentää olkien
kertymistä
terän eteen
-Tulossa: etureunaan
ulkonevat kulutusosat
=>Auran kylki ei
hankaudu maata vasten
ja ojan sivut eivät tiivisty
=>Auran sivut ei kulu

Auran muutoksilla 10 cm työsyvyyttä lisää, vetäjäksi MF390=>John Deere 6410

Traktorit työn mukaan

2 kpl MF 390T, 95 hv, 3440 kg, 36 kg/hv
Nostovoima 3060 kg
Renkaat 16,9/70R34, 18,4/70Rx34
Taka-akselipaino 2050 kg
3 kpl 1991,-94, -96, yksi on varakone
-Äestys, 4,5 m äes
-Kylvö, 3 m takapyöräkone

JD 6410, 105 hv, 4400 kg, 42 kg/hv
Nostovoima 5900 kg
Renkaat 540/65R38
Taka-akselipaino 2650 kg
-Kyntö
-Kuormaintyöt
-Viljakuormien ajo
-Salaoja-auran veto vuodesta 2017

Äestys- ja kylvötraktorit 3440 kg, 95 hv, 36 kg/hv

Paripyörät takana
Renkaat samanlaiset

Kuvat Jukka Rajala

Etupyörät

Etupyörät levitetty
vanteen keskilevy kääntäen
kulkemaan
paripyörien välissä

”Kulkukoirateknikka”

Kuvat Jukka Rajala

Perusmuokkaus - Kyntö

Kuva Jukka Rajala

Kyntäjä ja jankkuriterä

Kuvat Jukka Rajala

Jankkuriteriä 2 tai 3 kpl

Tarve:

-Kyntöantura
tilalla n 12 cm

-Todetaan pitkällä
ruuvimeisselillä
vaon pohjaa
painelemalla

Eri terämallit vertailussa

Kverneland
Työsyvyys 10-11 cm
lisärei'illä

Grene
Työsyvyys 8-9 cm
Työsyvyyttä saisi olla
pari senttiä lisää

Kuvat Jukka Rajala

Kuva Jukka Rajala

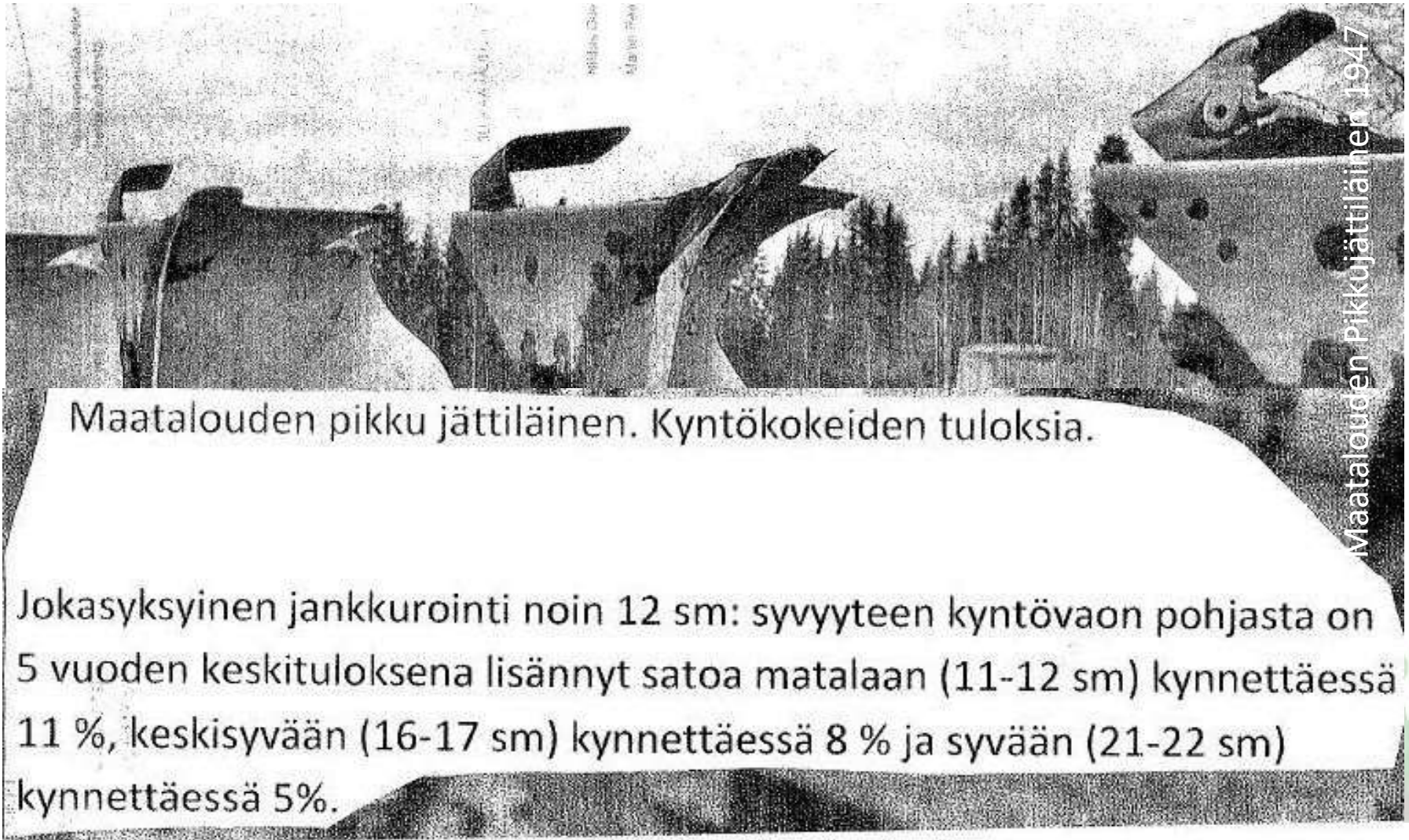
Työjälkeä tutkimassa

Kyntöanturan paksuus
noin 10-12 cm
mutta ei erityisen kova

Piikki uppoaa helposti
kuohkeutuksen jälkeen

Tutkimustuloksia

Maatalouden pikku jättiläinen. Kyntökokeiden tuloksia.

Jokasyksyinen jankkurointi noin 12 sm: syvyyteen kyntövaon pohjasta on 5 vuoden keskituloksena lisännyt satoa matalaan (11-12 sm) kynnettäessä 11 %, keskisyvään (16-17 sm) kynnettäessä 8 % ja syvään (21-22 sm) kynnettäessä 5%.

Maatalouden Pikkojättiläinen 1947

Jankkurikynnön koetuloksia

Jankkurointi 12 cm vaon pohjasta

Kyntösyvyys

Sadonlisä, 5 v keskiarvo

11-12 cm

+11 %

15-16

+ 8

21-22

+ 5

Kuva Jukka Rajala

Maatalouden Pikkujättiläinen 1947

Kultivaattorin piikki jankkurina

-Siirrettävä ojaksen toiselle puolelle

Joustava
Kestävä
Eri kärkivaihtoehtoja
Kiinnitys haaste

Siirrettävä ojaksen
toiselle puolelle
tukkeutumisen vähentämiseksi

Kuvat Jukka Rajala

20" viilua jankkuriterin

Kyntösyvyys noin 20-22 cm
Kyntö sujuu hyvin
Lisälehtiä auran laukaisimiin
ei tilalla tarvita

Kuva Jukka Rajala

Kylvömuokkaus 1x => Äes sopivaksi

Kuvat Jukka Rajala

Kylvömuokkaus - Äes

Kylvömuokkauksen tavoite
=Kerta-ajolla hyvä kylvöalusta

Äes Patu 42

Muutokset

- Työleveys 420 => 450 cm
- Höylä-äkeen piikit ja kärjet
- Etulata muokattu
- Takalata lisätty ja itsetehty

Kuva Jukka Rajala

Etulata muokattu

- Etulata pidennetty eteenpäin, jotta ei kasaa liiaksi maata
- Takareuna hammastettu 6 cm välein, piikit 3 cm
- Kannatinpyörän kohdalle aukko
- => nostaa äestä ylemmäs
- => automaattinen syvyyden säätö

Kuva Jukka Rajala

Ladan painotusjousi

- Etulatan painotusjousi kevennetty kevyille maille sopivaksi
=> Lata ei kasaa liiaksi maata eteensä

Kuva Jukka Rajala

Piikit, kärjet ja takalata

- Piikit vaihdettu höylä-äkeen piikeiksi
- Kärkinä höylä-äkeen kärjet
- => tasainen muokkauspohja
- Itselisiä takalata jatkettu ja takareuna hammastettu n. 3 cm välein

Kuva Jukka Rajala

Jälkiäes EU-harv – EU-äes

- Jälkiäkeessä paljon piikkejä
=> lajittelevat kokkareita pintaan ja pieniä muruja alas
- Takimmainen S-piikkiakseli jälkiäkeen piikkiakseliksi
- => 2 riviä jälkiäkeen piikkejä
- Kannatuspyöriin leveämmät renkaat
=> tasaisempi työsyvyys
- Runkoa lyhennetty paremman maantiekuljetuksen aikaansaamiseksi

Kylvökone ja sen muutokset

- Tume 3000
- Takapyöräkone
- Pyöränvälipakkeri
- Nauhakylvö
- Lannoitteen kaukosäätö
- Starttilannoslaatikko
- Peittauslaatikko

Kuvat Jukka Rajala

Vantaat nauhakylvöön

Etulata

Grossboard-lata vaihdettu – liian jäykkä –
itsetehdyksi etuladaksi – muokattu pitkäksi
=>Ei kasaa liikaa maata, vaan nousee ylös tarpeen mukaan
Takareuna hammastettu n. 3 cm väleillä
Maan karkaaminen sivulle estetty
Ladan takana jälkiäes lajittelee maata

Ruiskutus

Kuva Jukka Rajala

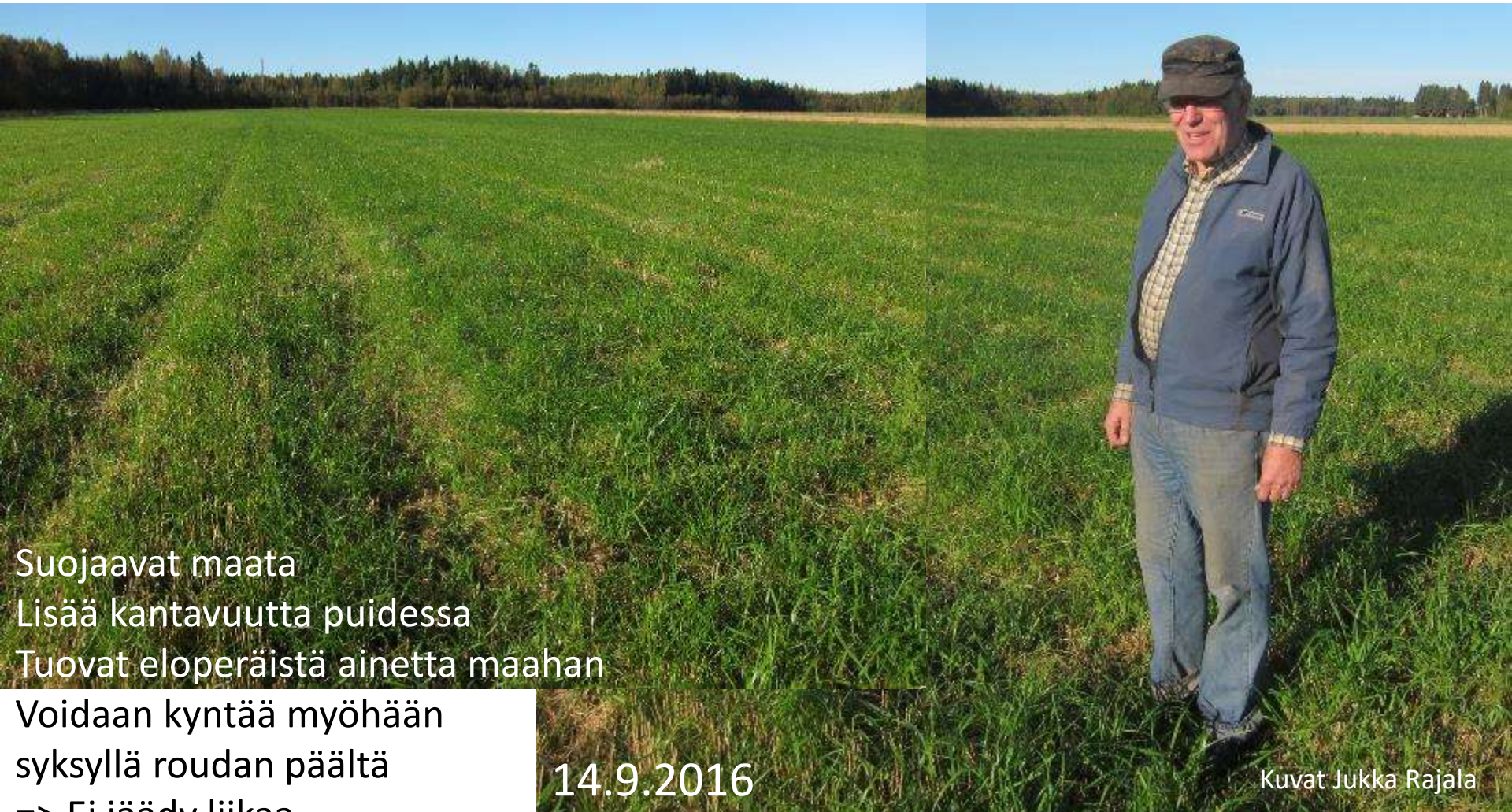
Hyttiin raitis ilma puhaltimella hytin yläpuolelta
=>työturvallisuus

- Ruiskutustraktori erillinen
- Ruisku aina paikoillaan
- Raideväli suurennettu
=> vähemmän puomin heilahteluja
- Kevyt ja tasapainoinen
- Pienehkö ruiskun säiliö
- Lisäsäiliö edessä
- Yhteistilavuus 1400 l riittävä –n. 9 ha ruiskutukseen

Aluskasvit auttavat maan kasvukunnon hoidossa

Suojaavat maata
Lisää kantavuutta puidessa
Tuovat eloperäistä ainetta maahan
Voidaan kyntää myöhään
syksyllä roudan päältä
=> Ei jäädy liikaa

14.9.2016

Kuvat Jukka Rajala

Multavuuden hoito

Kuva Jukka Rajala

- Korkea satotaso
=> Paljon juuria ja olkimassaa
- Maan hyvä rakenne
=> Hyvä juurten kasvu
- Suurtehosilppuri
- Olkimassa kynnetään maahan
- Kuivurijätteet ongelmakohtiin
- Aluskasvit

Viljat kasvaa hyvin

Hyväkuntoisessa maassa

Satotasot korkeita, noin +/-6000 kg/ha

Kuva Jukka Rajala

Viljasatokilpailun voittaja

Kauran
keskisato
8020 kg/ha
vv. 2000-2002

Hyvä sato alkaa
maan hoidosta!

Kuva Jukka Rajala

